

הלך וטפוף שהיו "הלך וטפוף תלכנה", שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה. (שם) "וברגליהם מהלכות ארוכה נלך תעבסנה", אמר רבי יצחק דבי רבי אמי מלמד שמטילות מור ואפרסמון במנעליהן קצרה. שמראה נפה על ומהלכות בשוקי ירושלים וכיון שמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות בקרקע ראש חצרתה וכו'. נ"ו
לה. ונשואות היו, לפיכך מספר נגזות: וטפוף. כמו על דאטפת אטפוף (אבות פ"ב מ"ו): תעבסנה. כמו (משלי ו) וכעכס אל מוסר איל והוא ארס של נחש, וקרי ליה עכס על שם שאינו מטילו אלא ע"י עכס:

עין איה

ומהלכות בשוקי ירושלים, וכיון שמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות בקרקע ומתירות עליהן, ומכניסות יצה"ר בהם כארס בכעוס. כשהחיים מתרוננים מכל מגמה ורחנית, הולכים הם ומתדלדלים, אין להם שום יסוד למנוחתם ואינם תופסים מכל מחזותיהם הרבים כ"א את השכרון של התאוה הגסה, שהוא מרעיל את הנשמה. והתכונה הרעה הזאת כשמתגברת, מתחזקת באדם לחפץ טבעי להנסיך ג"כ מרוח שכרנו על כל האחרים העלולים לכך. זאת היא הדיוטא היותר שפלה של שפלות החיים, כשהם פותחים והולכים לרגלי הגאווה המבזכות את פנימיותם, שהריח הטוב - המוכשר לעדן את החיים ולבשמם, בהכשר למושגים טהורים ורעיונות נעלים וקדושים המרהיבים את הלב, והנשמה מתרוממת על ידם בקדושה והכשר חכמה - הוא יורד עד השימוש השפל של השתכרות בזווה, עד שהכח הנוטה להיטיב גם הוא מתרעל ומתקלקל. והשכרון הזה כשהוא מתגבר, עיקר כונתו הוא רק לקלקל ולבלבל את ישר החיים, בכעס של ארס נחש וזעף, המכניס להכעיס להשחית ולחבל. וזה בא מתוך זעף פנימי, העולה מתוך הריקניות שבלב, מצד אפיסת התוכן הפנימי של החיים, כיון שסרה מהן הקדושה העליונה המעדנת אותם בעונג חי העולמים. ומהומת החיים, המלאה בסידור פראי את כל הקומה כולה שנהפכה למוקד שאול, יורדת ומקפת את כל רשעתה ברגלים, אברי התנועה, מסבבי התרחכות החיים החברותיים, שבהם מתגלה כל הכרעת הרע של ארס השיקוץ, של זוהמת החיים, עד שמתפשט ע"י פעולתם להרע ג"כ על המושפעים, להכניס בהם יצה"ר כארס בכעוס. הטומאה אינה יודעת מכל טהרת לב של אהבה ונעם, אע"פ שנופת תיטופנה שפתותיה¹, כ"א פנימיות הוייתה היא איבה וכעס נורא, לאבד את החיים ואת כל ערכם. והנעם המדומה הוא רק לשימוש של מצודה, להגדיל

התרוקנות פנימית ולידי שפלות נוראה, לבקש את כל-כבודה ורוממותה רק בעין הזר ולא בתוכה פנימה, עד שנעשים סדרי פעולות החיים מכוונים רק אל החנופה החיצונית. ולא די בזה, כ"א עוד נבנית והולכת בזאת השיטה ג"כ השתדלות שפלה להסב את העין החיצונית על אותו היפוי הזר החיצוני שפארה בו את עצמה בלא צדק ושכל, דהו מלאן כוחלא לעינייהו ומרמזון.

ל. "הלך וטפף תלכנה", שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה. ההשתקעות של הגאווה הפחותה, כשהיא מחשבת את ההוד הפנימי של הנשמה בניוולה, מעקרת מקרב לב האדם את כל ערכו הפנימי, מפני שבאמת ע"י ההתמכרות אל הגאווה נעשה האדם שפל ונבזה, עד שבפנימיותו הוא מחוסר ערך, ע"כ מתגברת בקרבו רק התאוה של ההתראות בעיני אחרים, להסב אליו את המבטים. וכשהוא מתגבר אצל הנשים, מבלה הוא את העולם בהרס הצניעות והדרת המוסר כולו. התאוה של הסבת המבט, מביאה שכ"א ירצה להראות איזו הצטיינות של פליאה כדי שהאדם שמן התוך יתבונן עליו, כאשר כך הוא הטבע הפראי, היודע בעצמו שבקרבו הוא מחוסר שום השלמה. ע"כ היו מהלכות ארוכה בצד קצרה, כדי שתפול ההשתוממות על שתייהן, ואפילו הקצרה בחרת במעמד כזה כדי שייסבו העינים להתענין בזרותה. ובגוף האומה בכללה מביאה שפלות כזאת, הנולדת מגאווה שפלה, לשכת את רוממות ערכה ואת מעלתה האלהית, ולהתמכר רק להסב את העין החיצונית של האומות אליה, מה שגורם השפלה ושכחת הקדושה העליונה, שע"י היא באמת סגולה מכל העמים¹.

לא. "וברגליהן תעבסנה", אר"י דבי ר"א, מלמד שמטילות מור ואפרסמון במנעליהן

ל. 1. שמות יט, ה. דברים ז, ו. יד, ב. לא. 1. עפ"י משלי ה, ג.